

Kościół św. Trójcy i Klasztor Dominikanów

2012-03-06

Położony przy placu Dominikańskim i ul. Stolarskiej. W 1221 r. biskup Iwo Odrowąż sprowadził Dominikanów z Bolonii do Krakowa i powierzył im kościół św. Trójcy. Na miejscu tego małego romańskiego kościoła ukończono w 1 połowie XV w. budowę gotyckiej, trójnawowej bazyliki. Schodkowy szczyt fasady zdobią blendy i kamienne tarcze herbowe (zrekonstruowane po 1850 r.). Wejście do kościoła prowadzi przez neogotycką kruchtę (1875), gdzie znajduje się interesujący portal z końca XIV w. z bogatą dekoracją rzeźbiarską roślinno-zwierzęcą.

W 2 połowie XIV i XV w. wzniesiono, wzdłuż naw bocznych i prezbiterium, kaplice rodzinne i cechowe, przebudowywane w XVI i XVII w. W XVII w. powstały grobowe kaplice kopułowe: Myszkowskich, Lubomirskich, Zbaraskich i św. Jacka. Ta ostatnia, zbudowana na wzór kaplicy Zygmuntowskiej na Wawelu należy do najwybitniejszych dzieł sztuki w Polsce; zdobią ją stiuki Baltazara Fontany (ok.1700), polichromia Karola Dankwarta z Nysy (1701) oraz obrazy Tomasza Dolabelli z 1 połowy XVII w. Wyróżnia się też kaplica Matki Bożej Różańcowej wzniesiona (1685-88) jako wotum za wiktorię wiedeńską.

Do kościoła przylegają zabudowania klasztorne skupione wokół trzech wirydarzy-dziedzińców, wznoszone od XIII w. Wśród nich znajdują się: romański refektarz z portalem ozdobionym plecionką, ze śladami polichromii i malowidłami z XV i XVI w., kapitułarz, wzniesiony w 2 połowie XIII w., przebudowany w XV w. z rzeźbionymi zwornikami sklepiennymi, budynek dawnej furty (XIII w.) i dawna biblioteka - w XIX w. siedziba Gimnazjum Św. Jacka. W gotyckich krużgankach pierwszego wirydarza zachowały się, począwszy od XIV w., różne pomniki, nagrobki, tablice epitafijne, obrazy ilustrujące dzieje zakonu oraz niezwykła galeria rzeźby sepulkralnej (XVI-XVIII w.).

Wielki pożar w 1850 r. zniszczył kościół, wieżę i część klasztoru. Bazylikę szybko odbudowano i zrekonstruowano jej wnętrze pod kierunkiem architekta Tomasza Żebrowskiego, klasztor w latach 1894-98 pod kierunkiem Zygmunta Hendla.